

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 28.12.2025

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Malatya Valiliği açıklamasında; Malatya ili Akçadağ ilçesinde bulunan ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) bünyesinde faaliyet yürüten Sultansuyu Tarım İşletmesinde, 25 Aralık 2025 tarihinde safkan Arap taylarının ahırlardan kaçtığı, karayoluna çıkarak trafik kazalarına neden olduğu, 19 tayın kaçtığı, 6 tayın telef olduğu, 4 tayın yaralı yakalandığı, 2 vatandaşın yaralandığı ve soruşturma başlatıldığı belirtilmiştir.

Buna karşın basına yansıyan bazı haberlerde telef olan tay sayısı 8 olarak ifade edilmiş; tayların ekonomik değerinin çok yüksek olduğu, dolayısıyla ciddi kamu zararı olduğu iddiaları gündeme gelmiştir.

Ayrıca bazı yayınlarda, olayın üzerinden günler geçmesine rağmen TİGEM Genel Müdürlüğü tarafından kamuoyuna kapsamlı bir açıklama yapılmadığı yönünde eleştiriler yer almıştır.

Olayın; karayolu güvenliği, hayvan refahı, kurum güvenliği, idari sorumluluk, denetim mekanizmaları ve kamu zararı boyutlarıyla tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması açısından aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. 25 Aralık 2025 tarihinde Sultansuyu Tarım İşletmesi'nden kaçan tay sayısı kesin olarak kaçtır?
2. Telef olan tay sayısı kesin olarak kaçtır?
3. Yaralı olarak yakalanan tay sayısı kaçtır; bunların güncel sağlık durumu nedir? Kalıcı hasar, ortopedik sakatlık oluşmuş mudur?
4. Kaçış sonrası kayıp tay var mıdır? Varsa sayısı kaçtır? Arama çalışmaları hangi aşamada?
5. Telef olan, yaralanan ve kayıp tayların her biri için kimlik bilgileri, mikroçip, soy kütüğü, doğum yılı, pedigrisi, eğitim ve koşu hazırlık durumu nedir?

38477

6. Tayların “bilinmeyen sebeple ahırlardan kaçtığı” ifade edilmiştir. Bu “sebepe” Bakanlığınız veya TİGEM tarafından tespit edilmiş midir?
7. Kaçışın gerçekleştiği noktada ahır kapıları, kilit sistemleri, çevre çiti, kapı bariyerleri, kamera sistemi ve gece güvenliği hangi standartlarda işletilmektedir?
8. Son 5 yılda Sultansuyu Tarım İşletmesi’nde benzer kaçış, telef olma, hırsızlık, sabotaj veya güvenlik olayı yaşanmış mıdır? Yaşandıysa tarih ve sonuçları nelerdir?
9. Olay gecesı görevli nöbetçi personel, güvenlik görevlisi, veteriner hekim, işletme yönetimi kimlerden oluşmaktadır? Olay anına ilişkin tutanak var mıdır?
10. Telef olan taylar için TİGEM envanterinde kayıtlı maliyet bedeli ve piyasa rayiç değeri nedir?
11. Yaralı taylar için tedavi ve rehabilitasyon maliyeti ve olası değeri kaybı hesaplanmış mıdır?
12. İşletmenin hayvan varlığı için sigorta poliçesi var mıdır? Varsa kapsamı nedir? Telef ve yaralanma zararları poliçe kapsamında karşılanacak mıdır?
13. Trafik kazalarına karışan araç sahipleri ve yaralanan vatandaşlar için tazminat süreçleri başlamış mıdır? Kamu zararına ayrıca rücu mekanizması işletilecek midir?
14. Malatya Valiliğı “inceleme ve soruşturma başlatıldığını” açıklamıştır. Bu soruşturmayı hangi birim yürütmektedir? Açılan soruşturma kapsamında görevden uzaklaştırma veya geçici tedbir var mıdır?
15. Bakanlığınız müfettişleri veya TİGEM teftiş kurulu tarafından ayrıca bir inceleme başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa görevlendirilen müfettiş sayısı ve kapsamı nedir?
16. Olayda ihmali bulunan kamu görevlileri hakkında disiplin ve ceza soruşturması süreci işletilecek midir?
17. İşletmede hayvan refahı ve risk yönetimi prosedürleri, acil durum planı, kaçış, yangın ve afet protokolleri var mıdır? Varsa olayda neden işlemediği değerlendirilmiş midir?
18. Sultansuyu Tarım İşletmesi Müdürlüğü’nün ve atçılık, haracılıkla ilgili bağılı birimlerin mevcut yönetim kadrosu kimlerden oluşmaktadır?
19. Basına ve sosyal medyaya yansıyan “ilgili daire başkanlığının kurum dışından vekâleten yönetildiğı” iddiası doğru mudur? Doğru ise Hangi daire başkanlığıdır? Vekâlet onayı hangi tarih ve makam oluru ile verilmiştir? Vekil yöneticinin kuruma atanma gerekçesi ve liyakat kriterleri nelerdir?

38477

20. Olaydan sonra TİGEM Genel Müdürlüğü'nün kamuoyuna kapsamlı açıklama yapmadığı eleştirileri bulunmaktadır. TİGEM'in resmî açıklama veya rapor yayımlama takvimi var mıdır? Kamuoyu ne zaman ayrıntılı bilgilendirilecektir?
21. Sultansuyu Tarım İşletmesi'nde çevre güvenliği ve ahır güvenliği için acil yatırım ve onarım planı hazırlanmış mıdır?
22. Benzer riskler açısından Türkiye genelindeki diğer TİGEM işletmelerinde denetim yapılacak mıdır? Yapılacaksa takvim ve kapsam nedir?
23. Safkan Arap yetiştiriciliği yapılan işletmelerde karayolu yakınlığı ve "kritik risk" analizi yapılmakta mıdır? Bu işletmeye özgü risk azaltım planı var mıdır?
24. Olay sonrası, tayların taşınması, ahır düzeni, çiftlik içi hareketi gibi süreçlerde protokol değişikliği planlanmakta mıdır?
25. Olay gecesine ilişkin tutanaklar, kamera kayıtlarının dökümü, soruşturma görevlendirme yazıları, envanter listesi ve sigorta poliçesi bilgileri Bakanlığınızca TBMM'ye sunulacak mıdır?